

Jūras gultnes integritātes novērtēšana

Juris Aigars (LHEI)

Jūras diena 2022

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

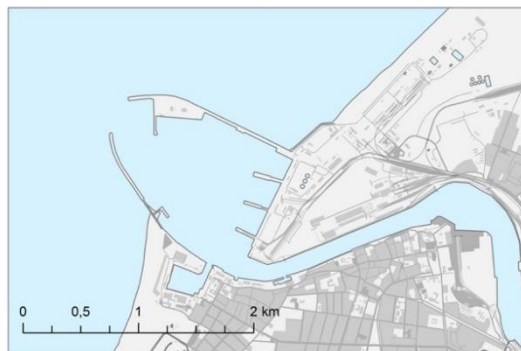
Eiropas Jūrlietu un
zivsaimniecības fonds

Ievads

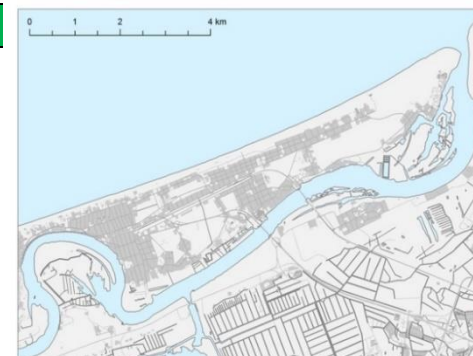
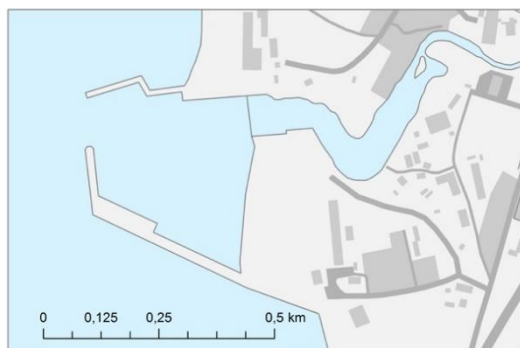
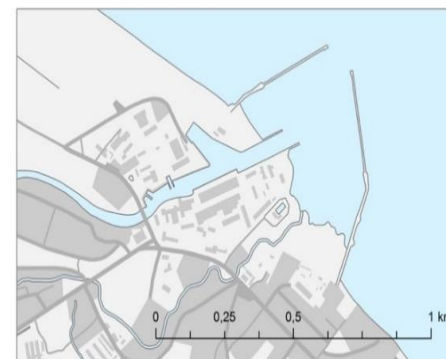
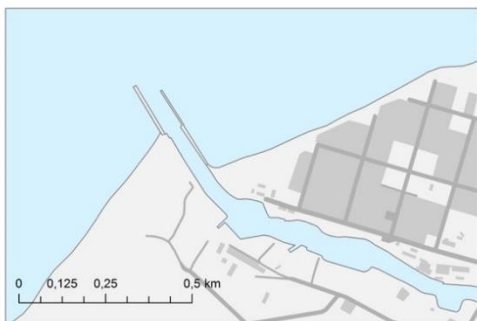
- 6. Raksturlielums – Jūras gultnes integritāte ir tāda, kas nodrošina, ka ir saglabāta ekosistēmas struktūra un funkcijas un nav nelabvēlīgas ietekmes jo īpaši uz bentiskajām ekosistēmām
  - Kritērijs D6C1 – Dabiskās jūras gultnes fizisko zudumu (saglabājas vismaz 12 gadus) telpiskais apmērs un sadalījums
  - Kritērijs D6C2 – Jūras gultnes fizisko iztraucējumu telpiskais apmērs un sadalījums
  - Kritērijs D6C3 – Katra dzīvotņu tipa telpiskais apmērs, kuru fizisko iztraucējumu dēļ ir skārusi negatīva ietekme

D6C2 raksturo slodzi un D6C3 raksturo ietekmi

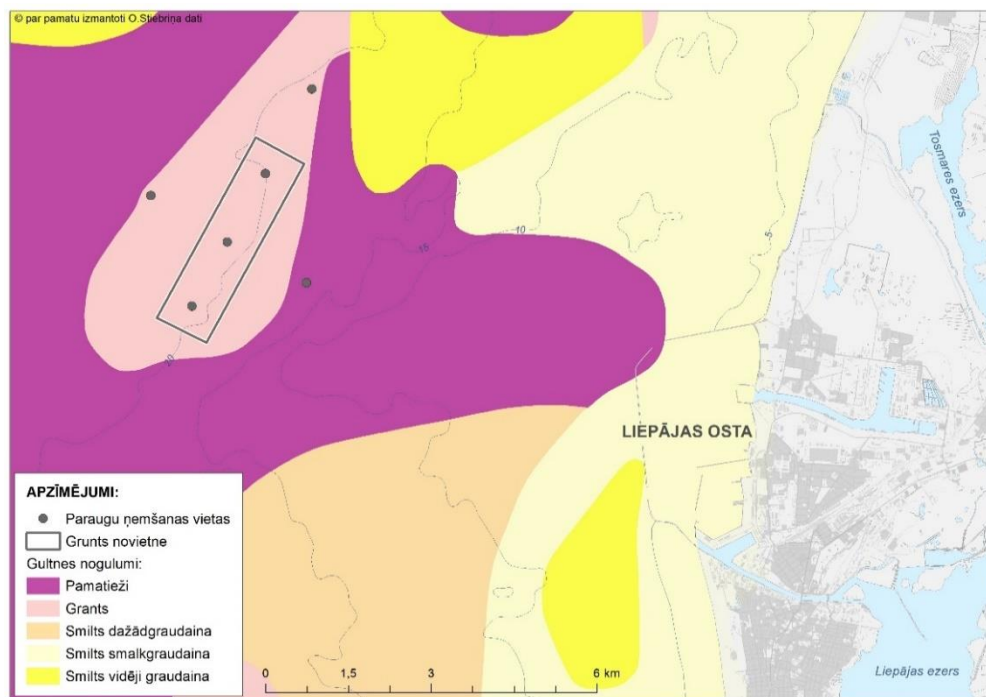
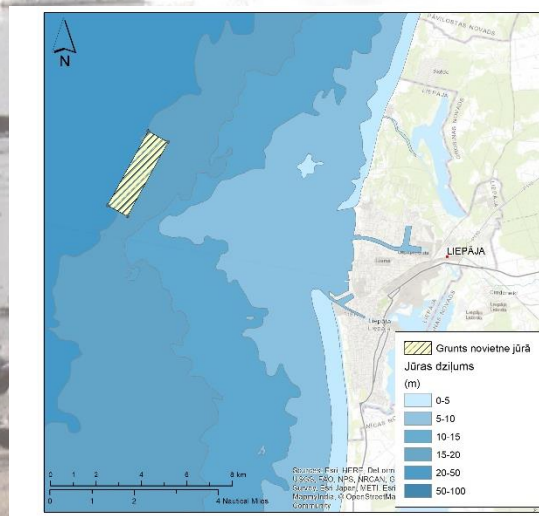
Jūras gultnes zudumi

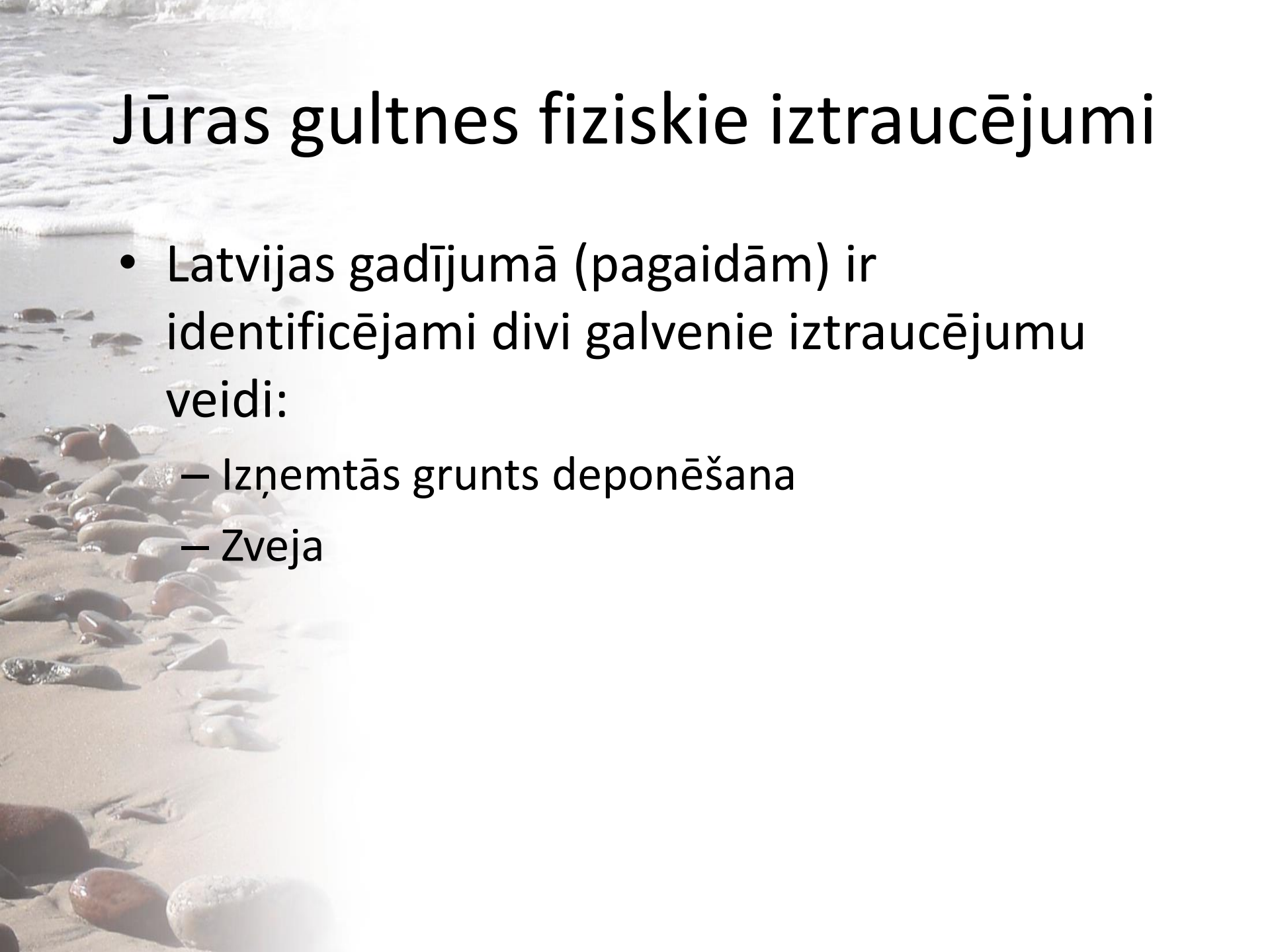
Osta	Jūras teritorijas platība (ha)	Neatgriezeniski zaudētā biotopa platība (%)
Salacgrīva	21,47	0,0127
Skulte	10,18	0,0060
Rīga	52,56	0,0311
Engure	12,11	0,0072
Mērsrags	6,29	0,0037
Roja	15,16	0,0090
Ventspils	135,99	0,0805
Pāvilosta	1,34	0,0008
Liepāja	692,60	0,4098
Kopā	947.68	0,56

Negaidīts izņemtais grunts deponēšanas efekts Liepājas ostā

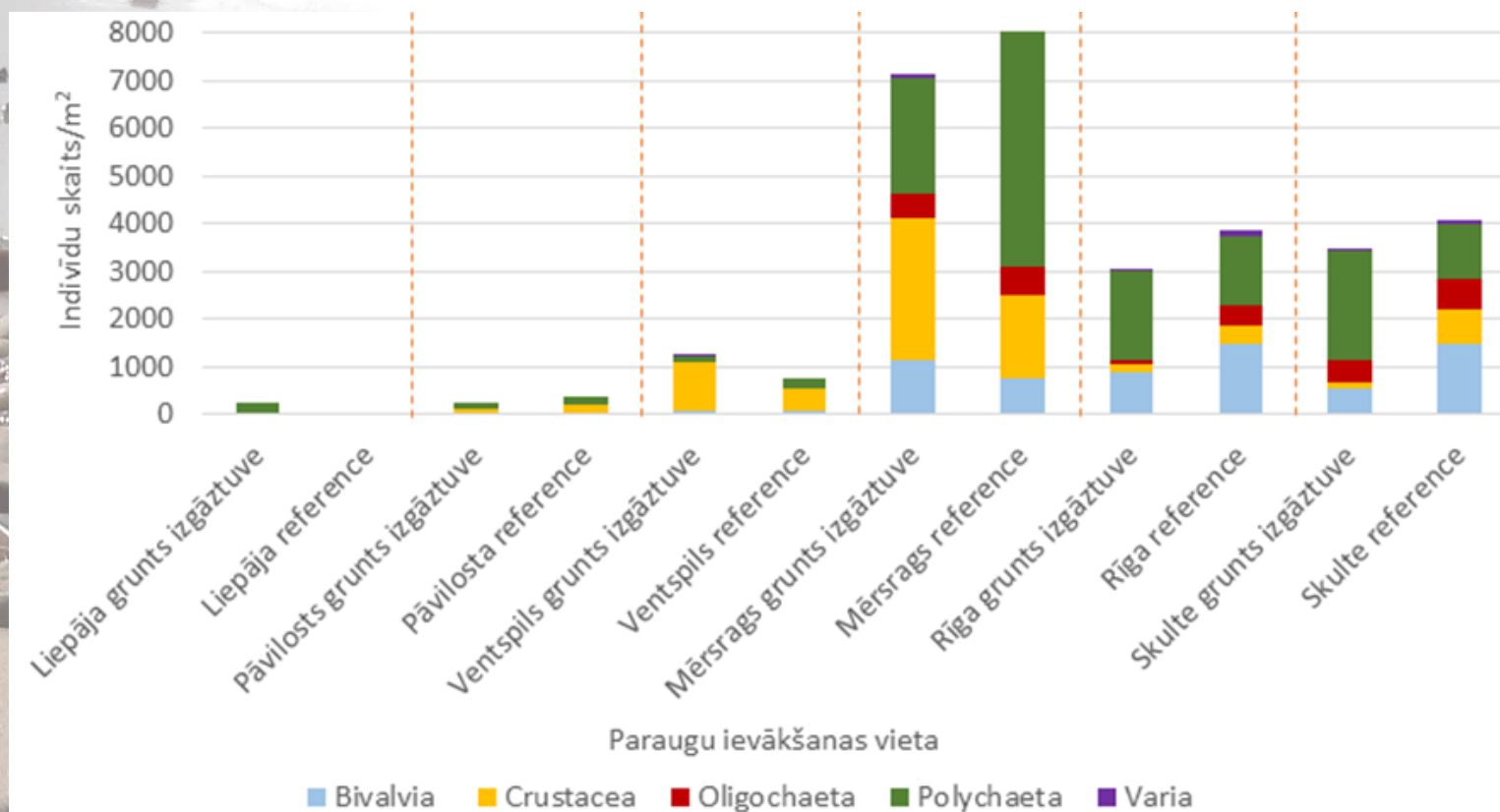
Grunts deponēšana, pēc sava rakstura, atbilst iztraucējuma (D6C2) definīcijai, bet Liepājas ostas gadījumā izskatās, ka deponēšanas vietā ir atšķirīgs dibennogulumu tips no tā, kas tiek deponēts. Attiecīgi, var runāt par biotopu zudumu (D6C1)

The background of the slide is a photograph of a beach. In the upper part, white foam from waves is visible. Below that, the wet sand is dark and reflective. In the foreground, there are many smooth, rounded stones of various colors (brown, grey, white) scattered along the shoreline.

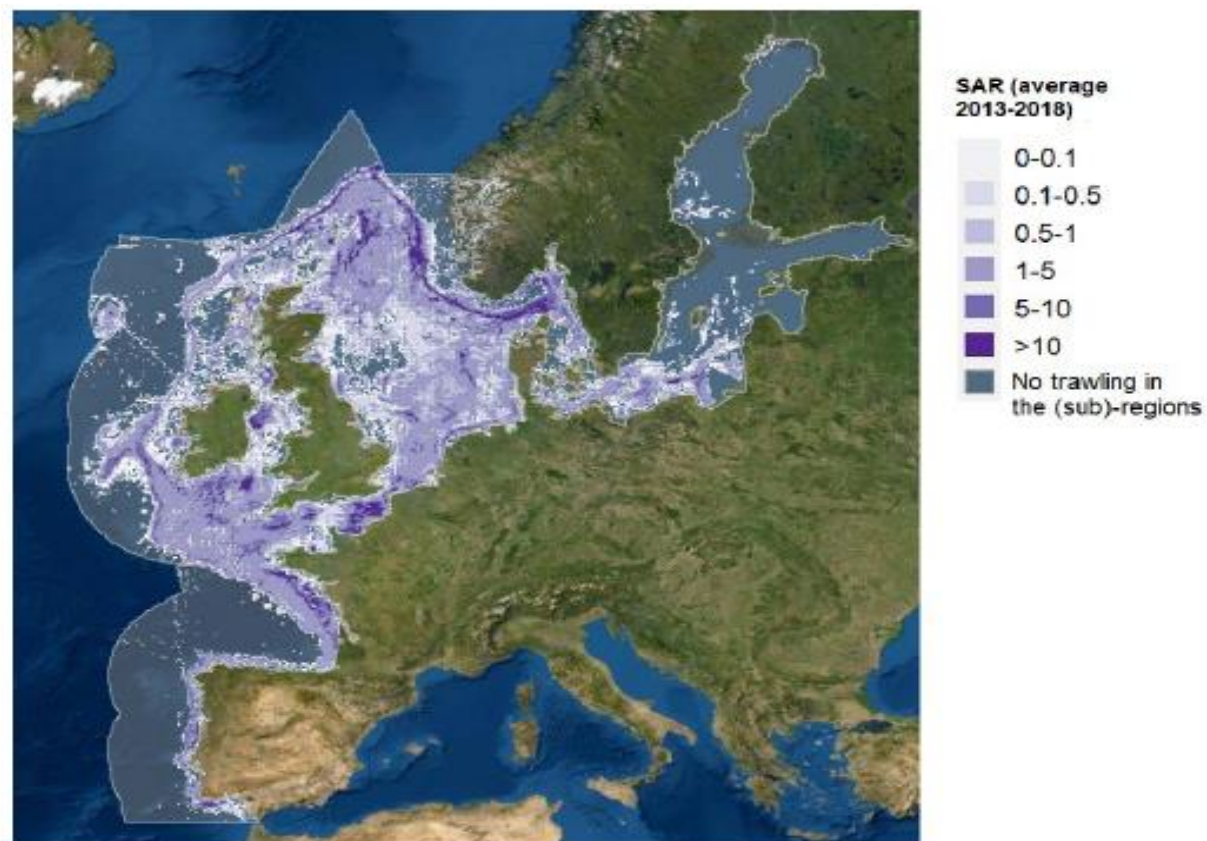
Jūras gultnes fiziskie iztraucējumi

- Latvijas gadījumā (pagaidām) ir identificējami divi galvenie iztraucējumu veidi:
  - Izņemtās grunts deponēšana
  - Zveja

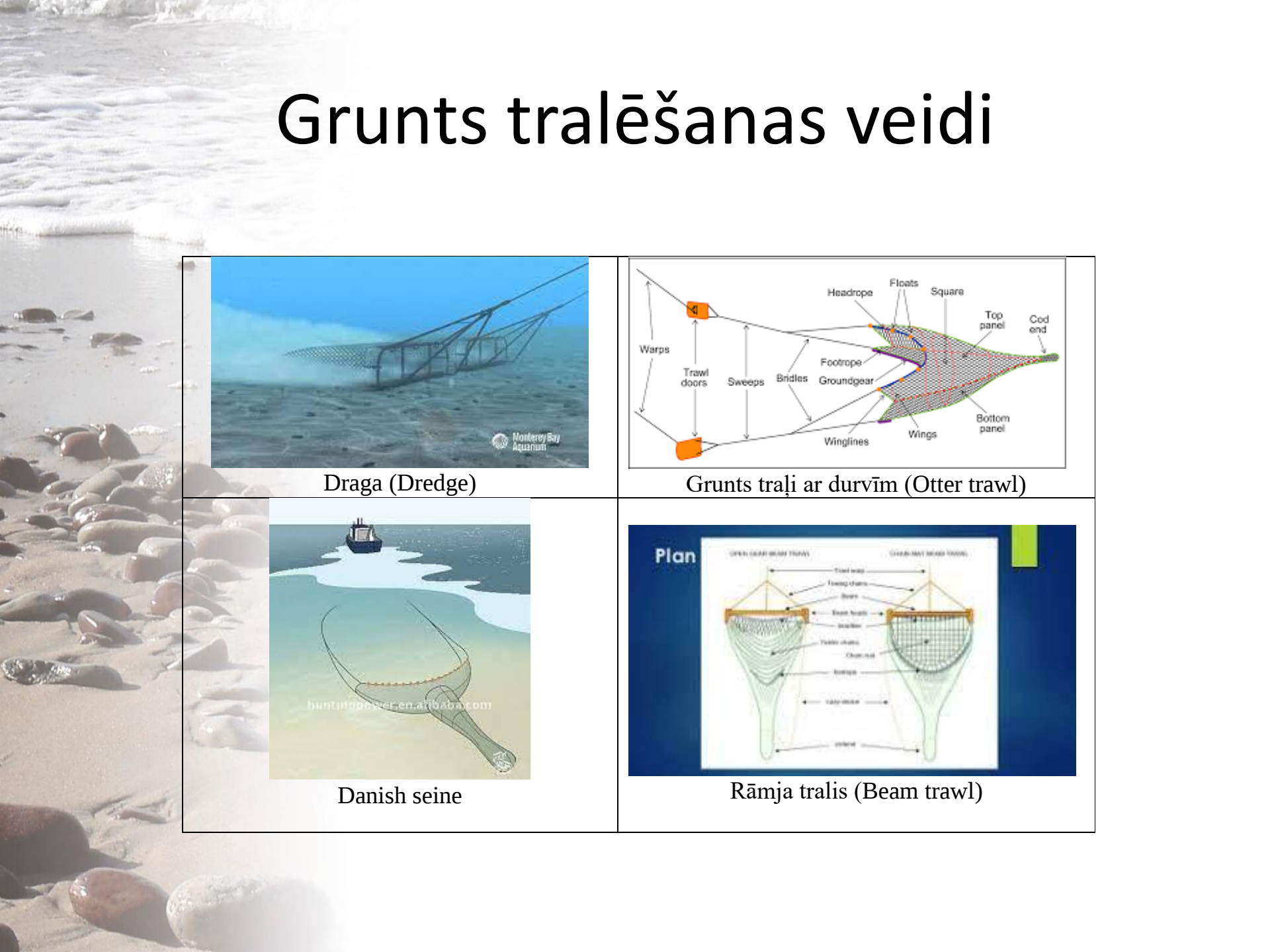
Izņemtās grunts deponēšana - Vidējais makrozoobentosa indivīdu skaits/m² grunts izgāztuvēs un references stacijās

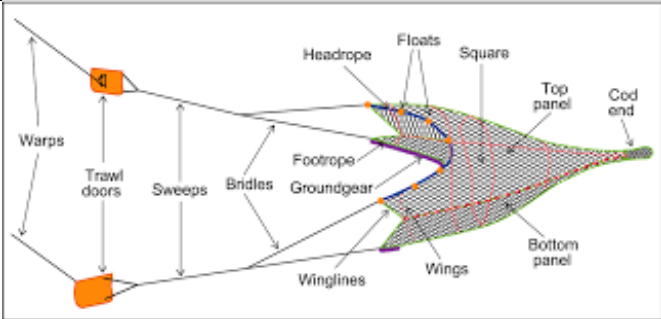
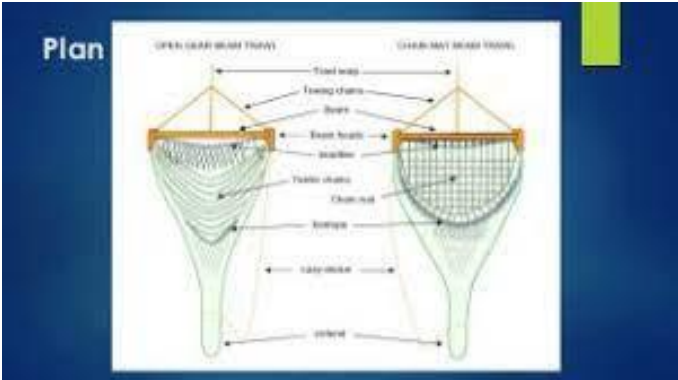
Tralēšanas slodze

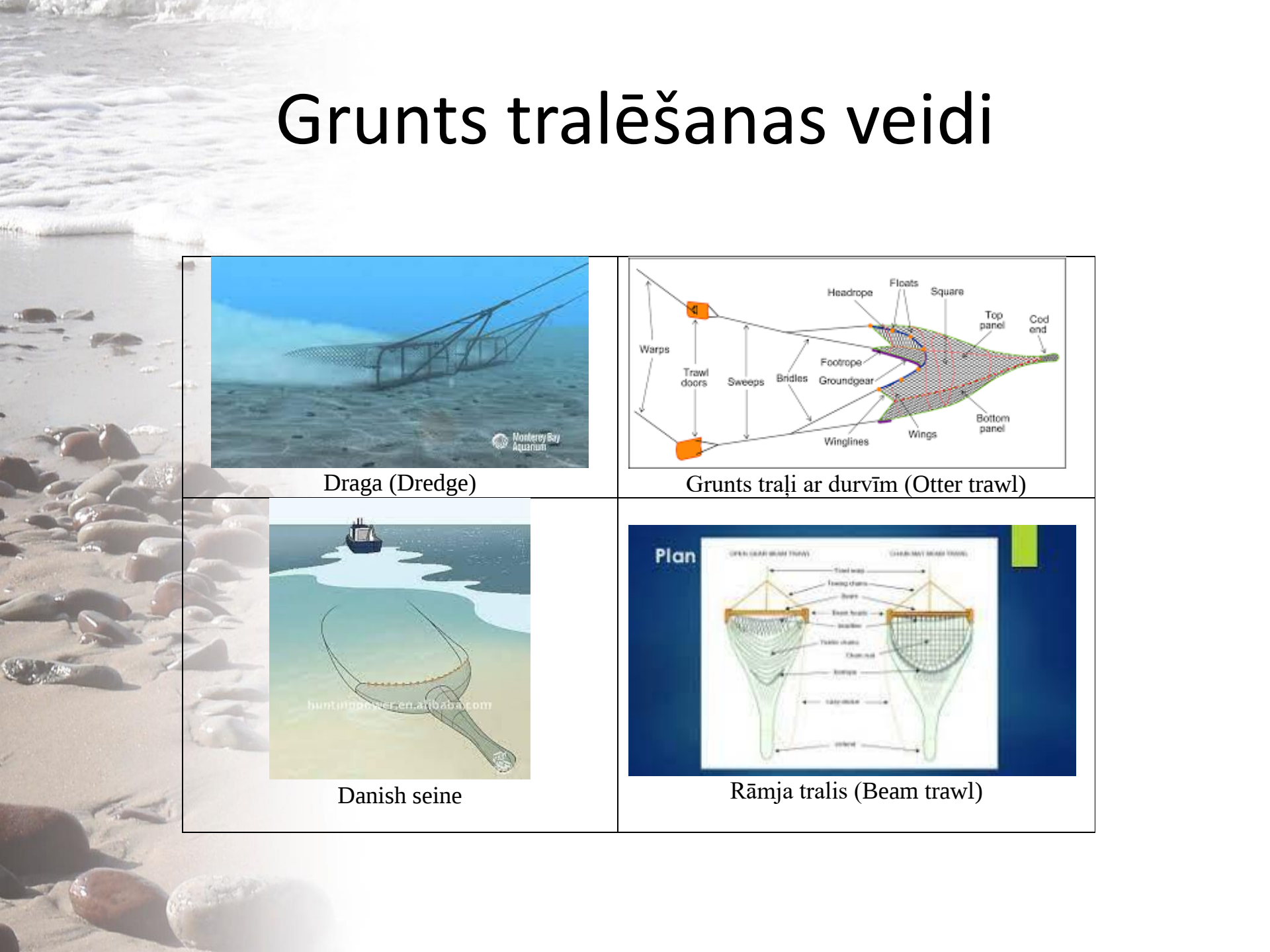
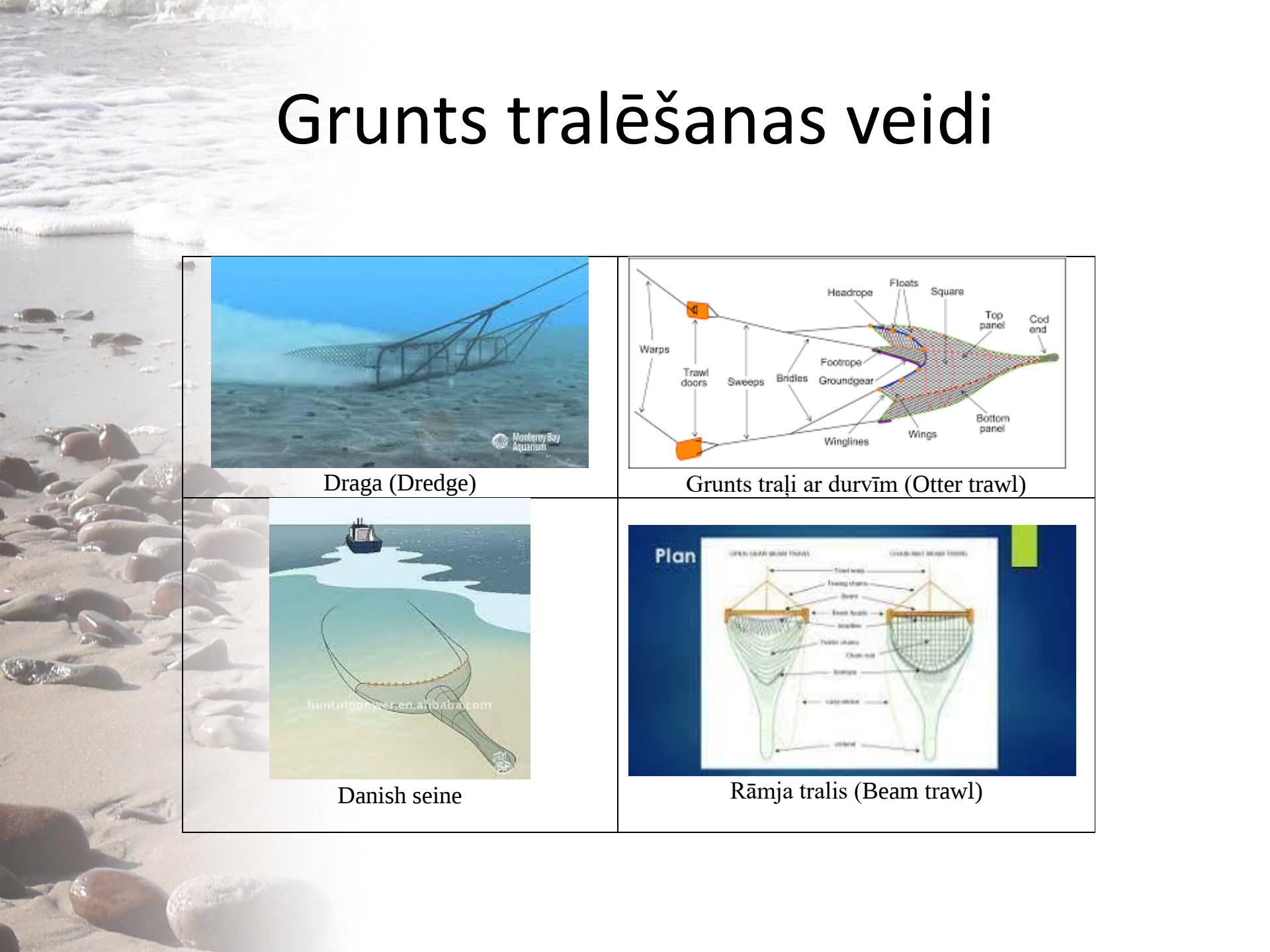
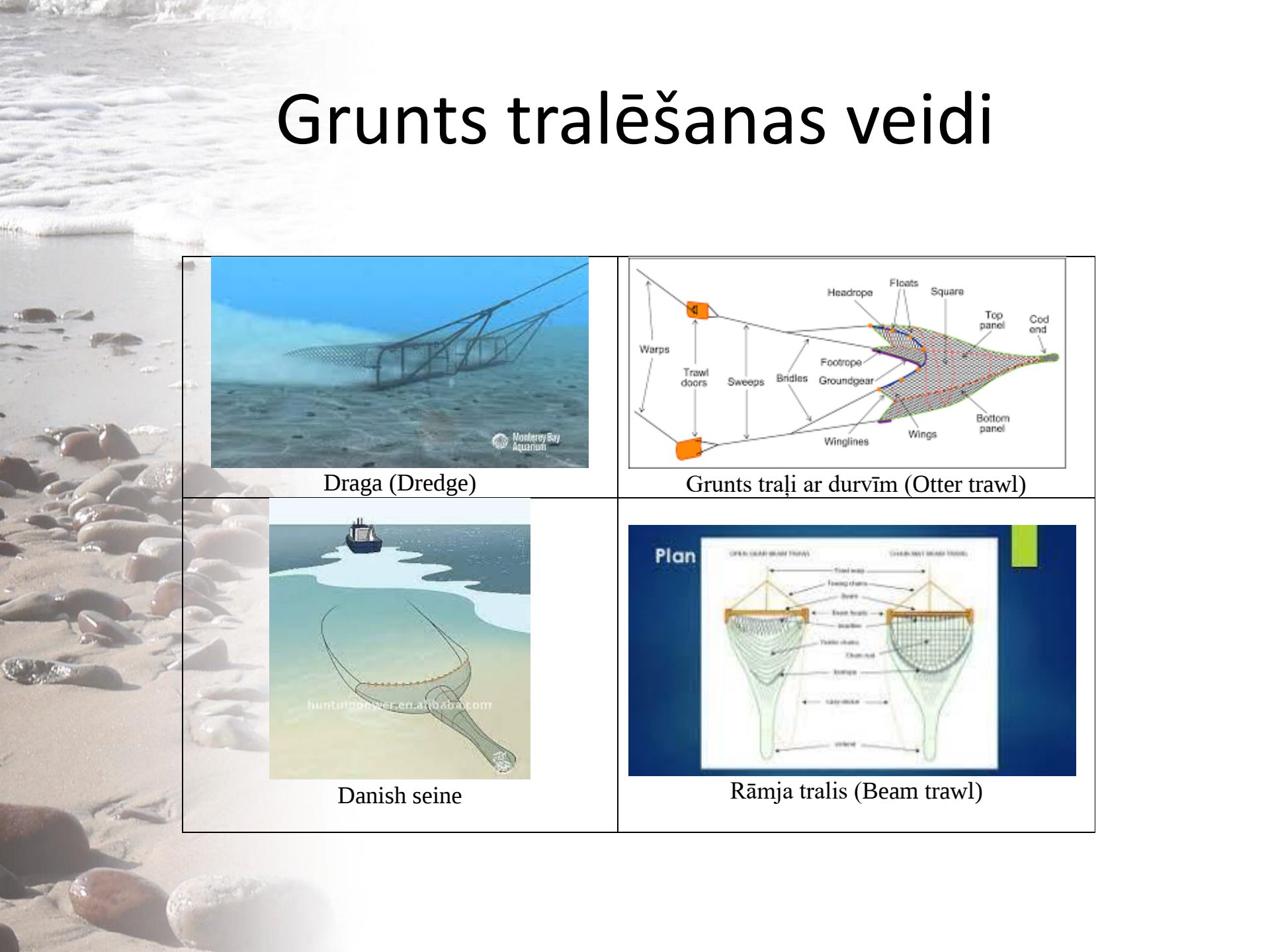

Grunts tralēšanas slodze 2013-2018.g. periodam (ICES Special Request Advice sr. 2021.08)

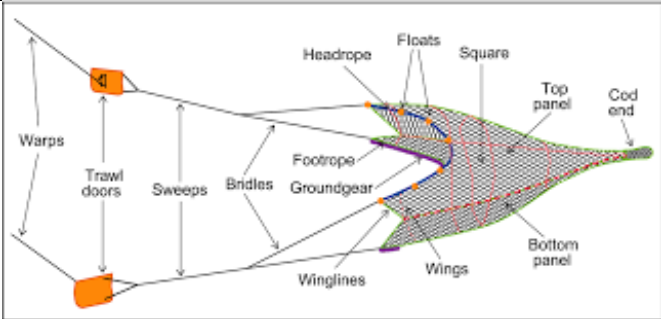
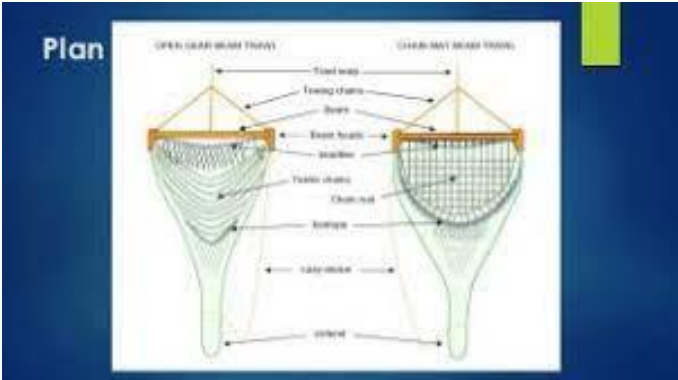
[illegible]

Grunts tralēšanas veidi

Draga (Dredge)	Grunts traļi ar durvīm (Otter trawl)
Danish seine	Rāmja tralis (Beam trawl)

[illegible][illegible]

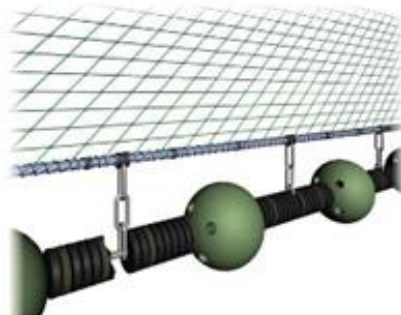
Grunts tralēšanas veidi

Draga (Dredge)	Grunts traļi ar durvīm (Otter trawl)
Danish seine	Rāmja tralis (Beam trawl)

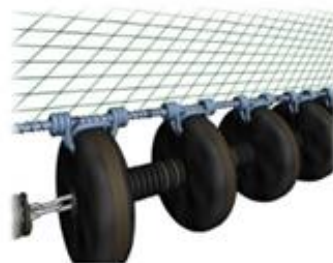
Un lai viss nebūtu tik vienkārši

Typical types of groundgear for bottom otter trawls

Bobbin groundgear

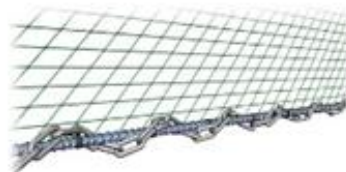
Rockhopper groundgear

Rubber disc groundgear

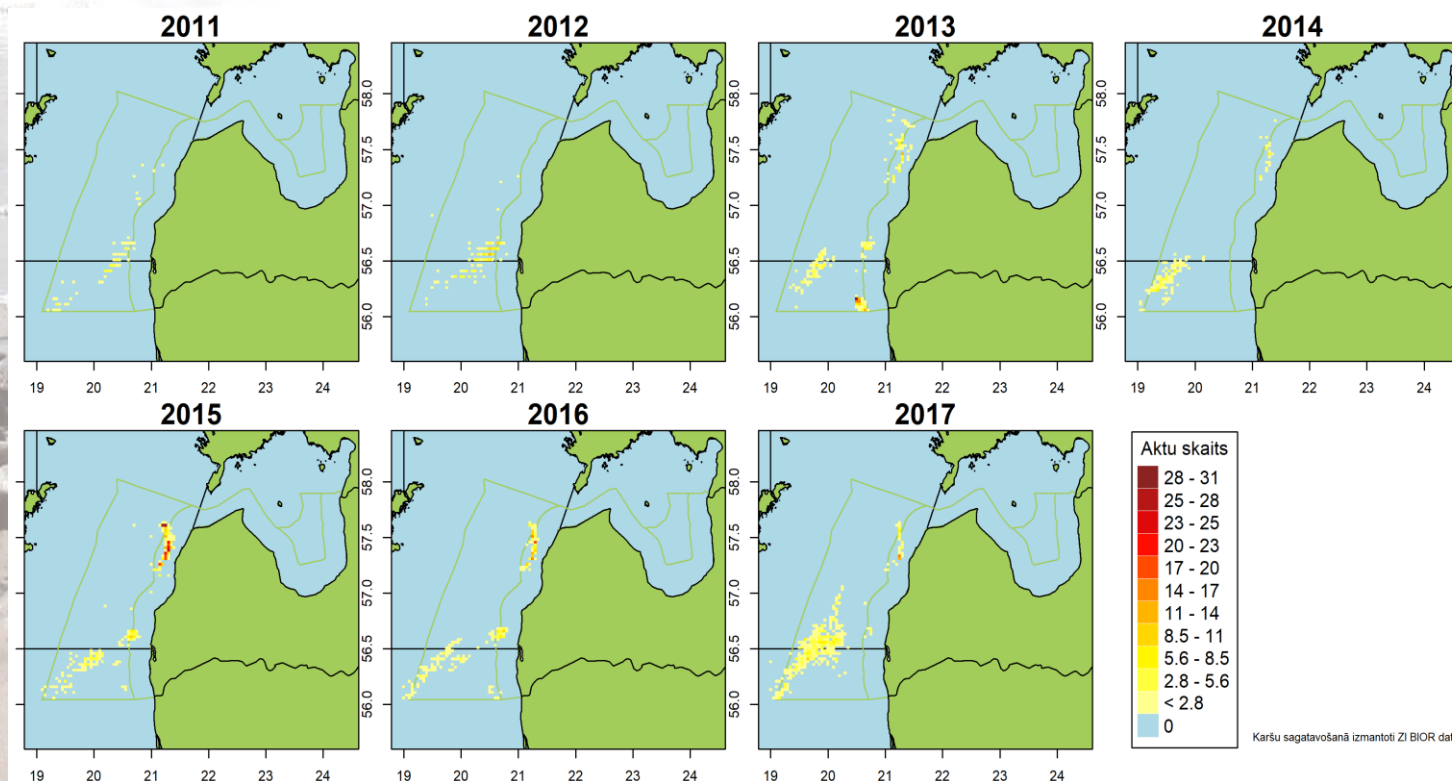

Chain groundgear

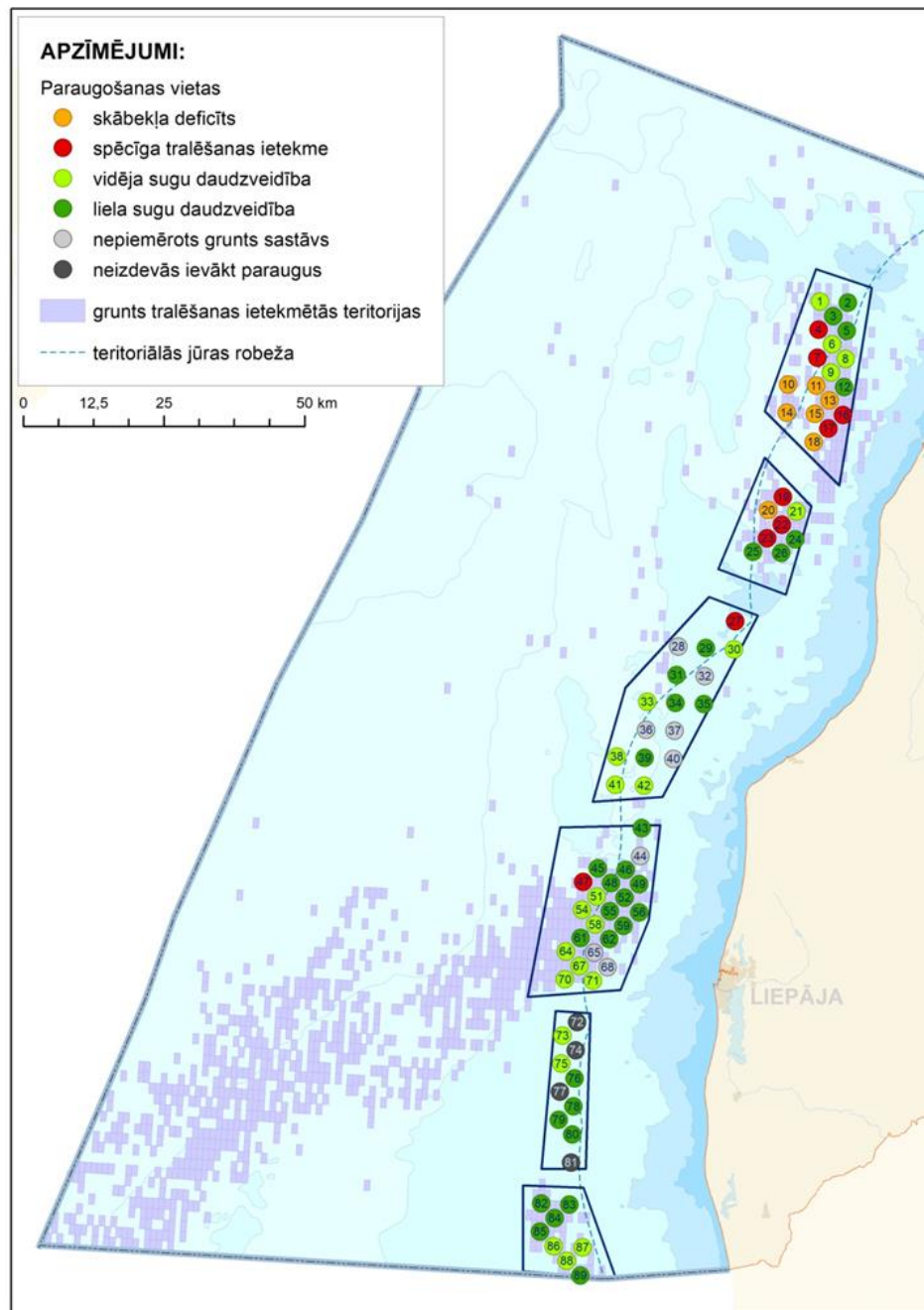
Seafish (www.seafish.org)

Tralēšanas telpisko izplatību un tās intensitāti ir samērā vienkārši apzināt

Tralēšanas ar grunts traļiem telpiskā izplatība un intensitāte (avots: BIOR)

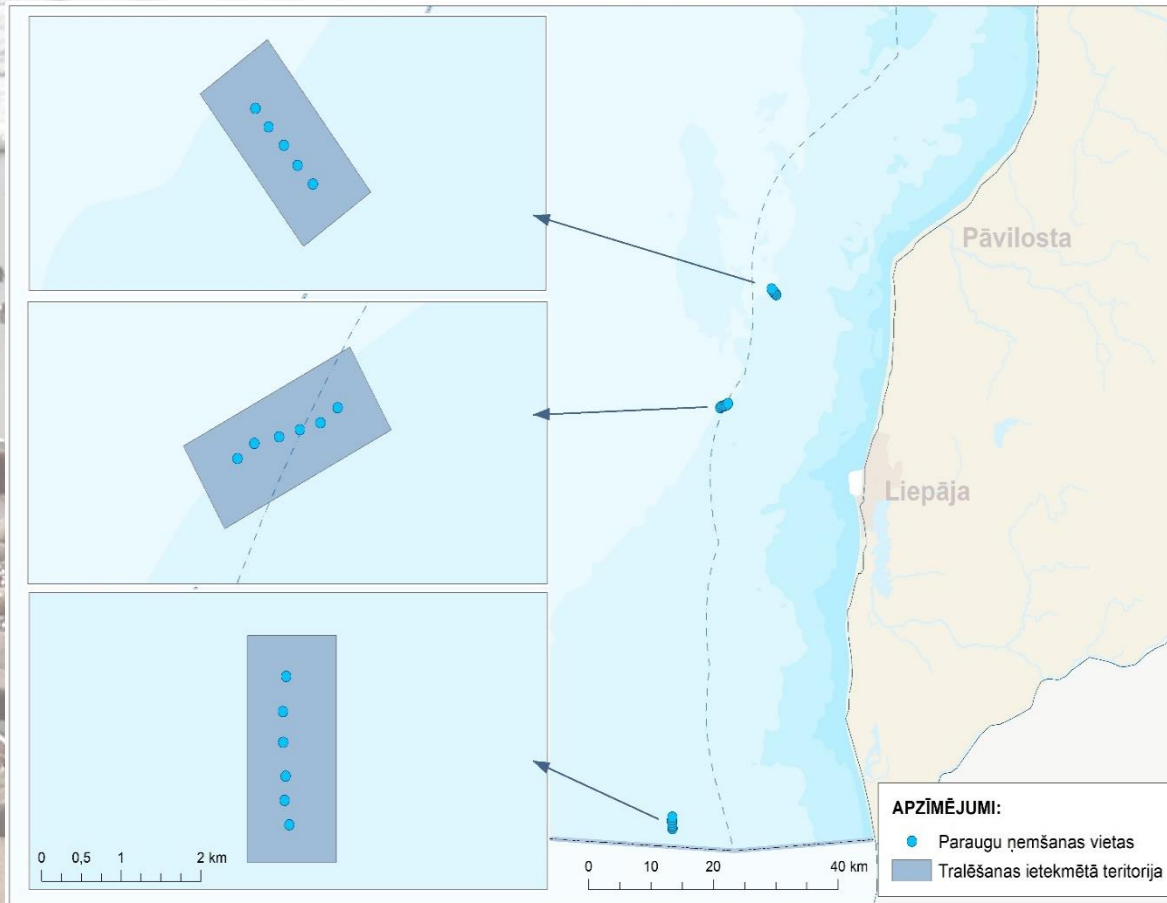
Bet ko darīt ar ietekmes novērtēšanu – kas ir un kas nav “negatīva ietekme”

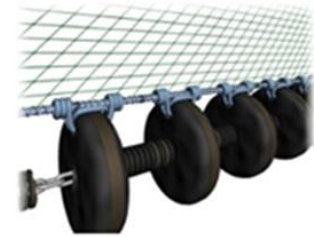
Tralēto/netralēto rajonu apsekošana

- Var identificēt tralēšanas ietekmi
- Bet liela ietekme ir arī citiem faktoriem

Tralēšanas eksperiments

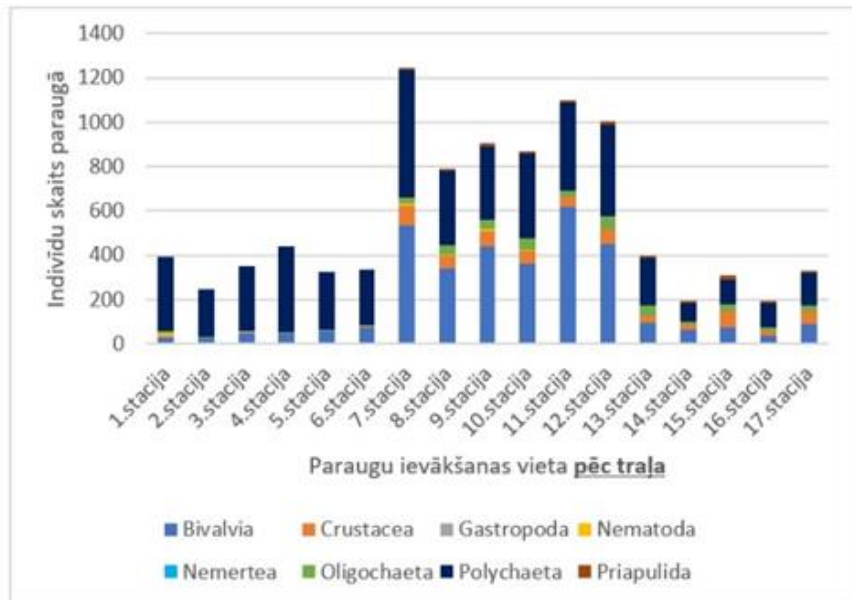
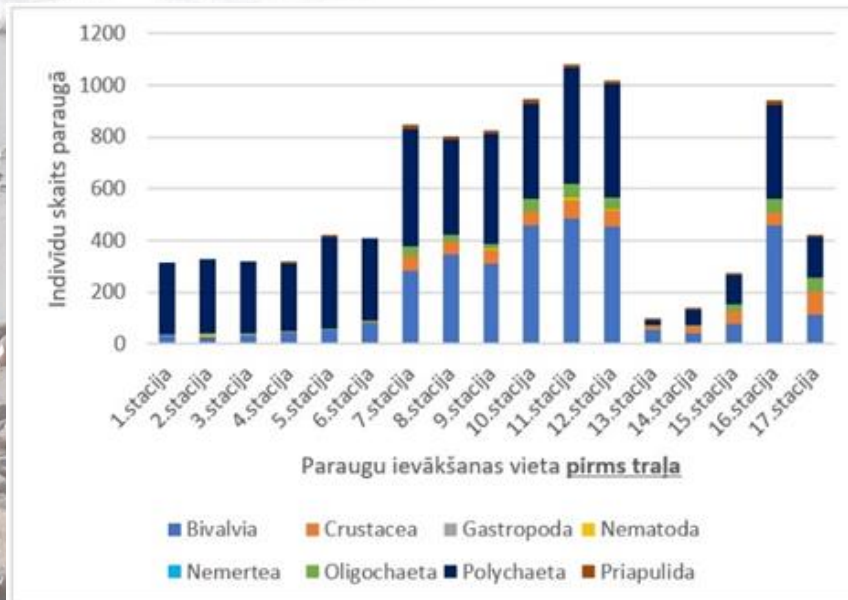

Rockhopper groundgear

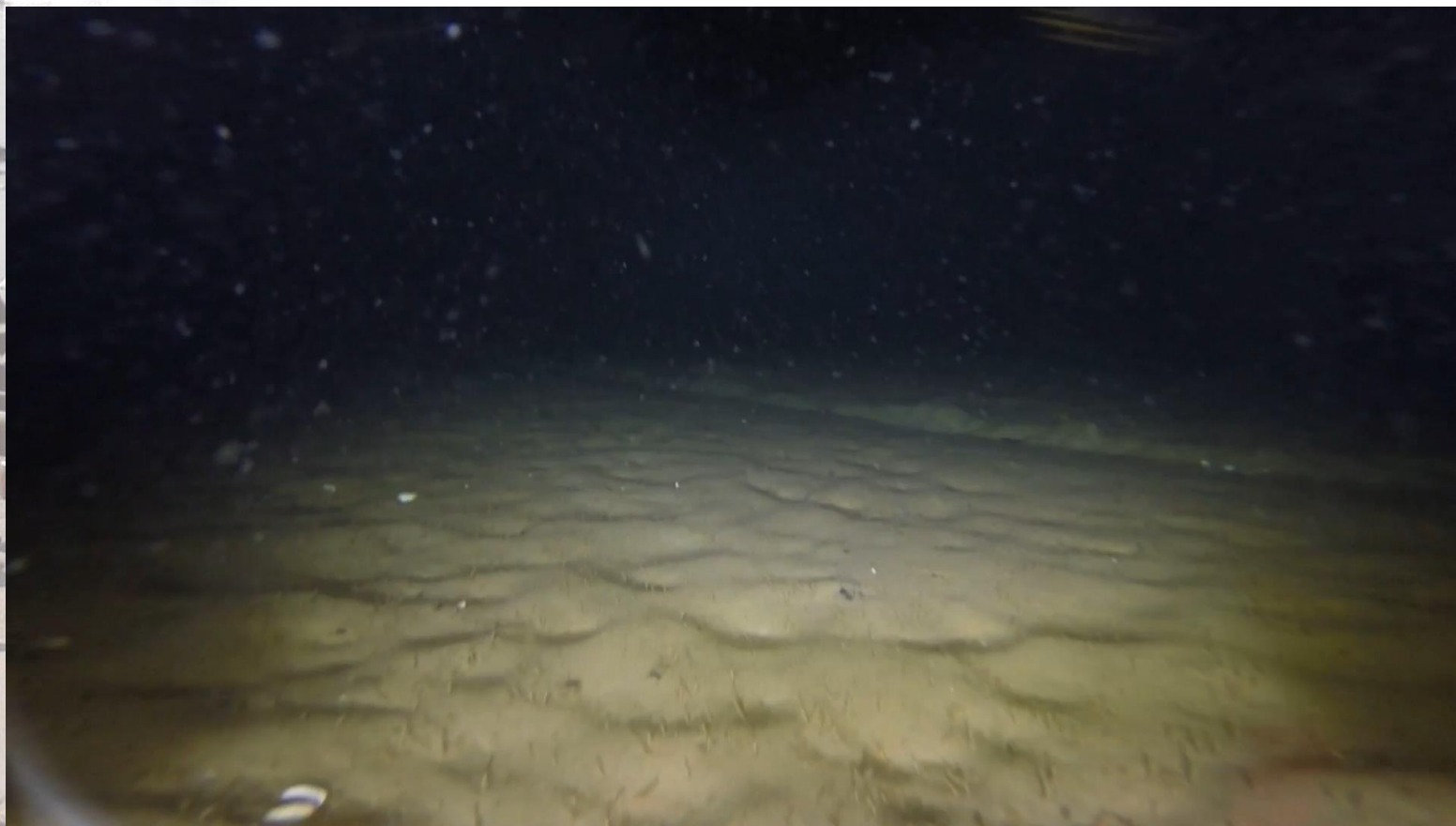
- Tika veikta tralēšana izvēlētos transektos
- Pirms un pēc tralēšanas tika veikta video filmēšana un paraugu ievākšana

Makrozoobentosa indivīdu skaits pirms un pēc traļa

- Būtiskas izmaiņas netika konstatētas
- Atšķirības faktiski atspoguļo vides dabīgo neviendabību

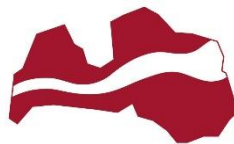
Video fragments pēc tralēšanas

PALDIES

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Jūrlietu un
zivsaimniecības fonds

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests